

Švietimas tvariam vystymuisi: įvadas, pavyzdžiai, geroji praktika

Dalia Sapronienė
Kėdainių profesinio rengimo centras



Švietimas tvariam vystymuisi sąvoka

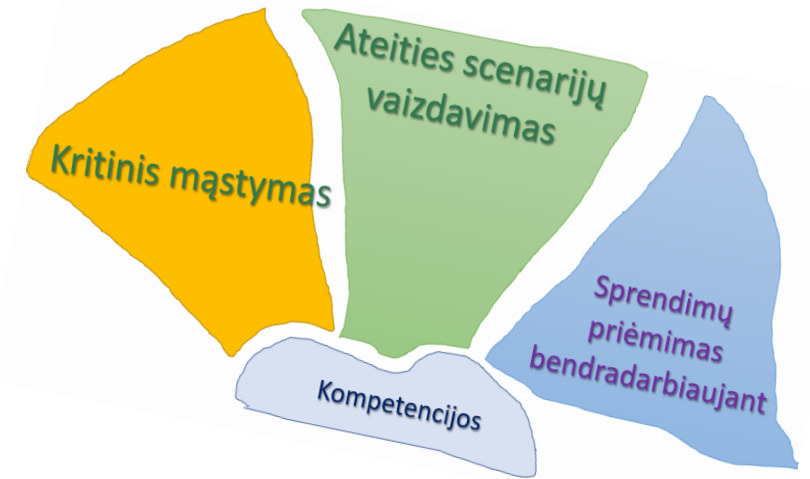
„Švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV) yra mokymasis, reikalingas mūsų bei ateities kartų gyvenimo kokybei palaikyti ir gerinti. ŠTV suteikia žmonėms galimybę plėtoti žinias, vertybes ir įgūdžius tam, kad galėtų dalyvauti priimant sprendimus apie individualius ir kolektyvinius veiksmus tiek vietos, tiek pasaulio mastu, tai gali pagerinti gyvenimo kokybę dabar, nepakenkiant planetai ateityje.

Švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) komisijos pirmoji metinė ataskaita (1999 m.)

„Švietimas tvariam vystymuisi suteikia galimybę kiekvienam žmogui įgyti žinių, įgūdžių, požiūrių ir vertybių, būtinų formuoti tvarią ateitį. Švietimas tvariam vystymuisi reiškia pagrindinių tvaraus vystymosi klausimų įtraukimą į mokymą ir mokymąsi. (...) Taip pat reikalingi įtraukiojo mokymo ir mokymosi metodai, kurie motyvuoja ir įgalina besimokančiuosius keisti savo elgesį ir imtis veiksmų tvaraus vystymosi labui. **Švietimas tvariam vystymuisi skatina tokias kompetencijas kaip kritinis mąstymas, ateities scenarijų vaizdavimas ir sprendimų priėmimas bendradarbiaujant.**„

UNESCO (2013 m.)

„...būtiną siekiant tvarios visuomenės, todėl pageidautinas visais formaliojo ir neformaliojo švietimo ir mokymo lygmenimis“
Europos Sąjungos Taryba (2010 m.)



Švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV)

— tai švietimo sistemos atsakas į neatidėliotinus ir dramatiškus iššūkius, su kuriais mūsų planeta susiduria jau daugelį metų.

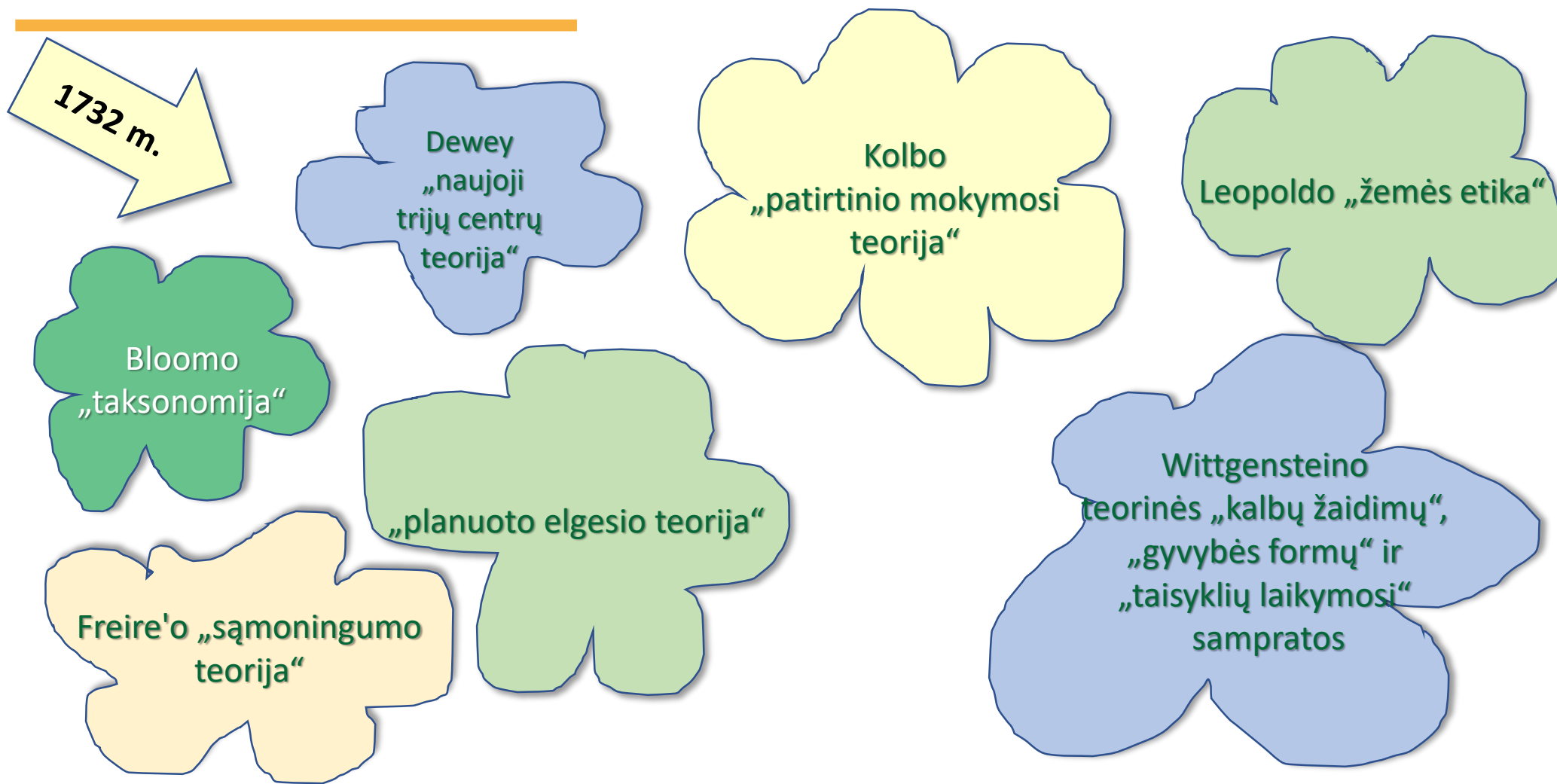


Švietimas tvariam vystymuisi apima tris sritis:



Funded by
the European Union

Švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) istorija ir raida



TREE



Funded by
the European Union

“Darbotvarkė 21” 36 skyrius „ŠVIETIMO, VISUOMENĖS SĄMONINGUMO IR MOKYMO SKATINIMAS“

Pagrindiniai plano elementai:

- 1) prieigos prie kokybiško švietimo suteikimas,
- 2) švietimo sistemų perorientavimas į tvarumą;
- 3) visuomenės informuotumo apie darnų vystymąsi didinimas
- 4) mokymų apie tvarias praktikas galimybių sudarymas visiems sektoriams.



Finansuojama
Europos Sąjungos

Mikro ir projektinio mokymo metodais grįstas žiedinės ekonomikos ir ekologinio sąmoningumo kursas, skirtas profesinio rengimo institucijoms

Metodinė medžiaga



Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreikšiamas požūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ų) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) poziciją ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.



Šis objektas yra platinate/s pagal Creative Commons Priskirtimas - Nekomercinis naudojimas -



Funded by
the European Union

KAS YRA ŠVIETIMAS TVARIAM VYSTYMUISI (ŠTV)?

AUTORĖ:

Miglena Molhova-Vladova, Zinev Art Technologies, Bulgarija

1. ĮVADAS APIE ŠVIETIMĄ TVARIAM VYSTYMUISI (ŠTV) IR JO EVOLUCIJA

Švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV) – tai švietimo sistemos atsakas į neaišklintus ir dramatiškus iššūkius, su kuriais mūsų planeta susiduria jau daugelį metų. ŠTV samprata nėra nauja, nes kolektyvinė žmonių veikla pakeitė Žemės ekosistemas, o poreikis skirtingoms kartoms mokytis, kaip tvariai gyventi ir klestėti visuomenėse, pripažintas jau seniai. Šiuo metu mūsų išlikimui gresia pavojus, nes kasdienius pokyčius vis sunkiau pakreipti kita kryptimi. Siekiant suvaldyti klimato pokyčius, sveikatos ir ekonominius pokyčius, kol jie nepasiekė katastrofiško lygio, reikia aplinkos, socialines ir ekonomines problemas spręsti visapusiškai.

Per daugelį metų ŠTV sąvoka buvo apibrėžiama įvairiai. Dešimtojo dešimtmečio pabaigoje švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) komisijos pirmoji metinė ataskaita (1999 m.) jį apibrėžė taip: „Švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV) yra mokymasis, reikalingas mūsų bei ateities kartų gyvenimo kokybei palaikyti ir gerinti. ŠTV suteikia žmonėms galimybę plėtoti žinias, vertybes ir įgūdžius tam, kad galėtų dalyvauti priimančioms sprendimams apie individualius ir kolektyvinius veiksmus tiek vietos, tiek pasaulio mastu, tai gali pagerinti gyvenimo kokybę dabar, nepakenkiant planetai ateityje.“

Savo išvadoje dėl švietimo tvariam vystymuisi Europos Sąjungos Taryba (2010 m.) nustatė, kad ŠTV yra „...būtinai siekiant tvarios visuomenės, todėl pageidautinas visais formalojo ir neformalojo švietimo ir mokymo lygmenimis“.

Pasiryte dėl pasaulinės darnaus vystymosi švietimo veiksmų programos, kuri tęsiasi po Jungtinių Tautų švietimo tvaraus vystymosi dešimtmečio (ŠTV), UNESCO (2013 m.) tvariai plėtrai apibrėžė taip: „Švietimas tvariam vystymuisi suteikia galimybę kiekvienam žmogui įgyti žinių, įgūdžių, požiūrių ir vertybių, būtinų formuoti tvarią ateitį. Švietimas tvariam vystymuisi reiškia pagrindinį tvaraus vystymosi klausimų įtraukimą į mokymą ir mokymąsi. (...) Taip pat reikalingi įtraukiojo mokymo ir mokymosi metodai, kurie motyvuoja ir įgalina besimokančiuosius keisti savo elgesį ir imtis veiksmų tvaraus vystymosi labui. Švietimas tvariam vystymuisi skatina tokias kompetencijas kaip kritinis mąstymas, ateities scenarijų vaizdavimas ir sprendimų priėmimas bendradarbiaujant.“

Švietimas tvariam vystymuisi apima šias tris sritis:

- Aplinkosaugos;
- Socialinę;



Funded by
the European Union

- Ekonominę.

1.1 Švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) istorija ir raida

Seniausia nuoroda apie švietimą tvariam vystymuisi nustatyta 1732 m.: Dewey „naujoji trijų centrų teorija“; Bloome „taksonomija“; Freire'o „sąmoningumo teorija“; „planuoto elgesio teorija“; Kolbo „patirtinio mokymosi teorija“; Wittgensteino teorinės „kalbų žaidimų“, „gyvybės formų“ ir „taisiklių laikymosi“ sampratos bei Leopoldo „žemės etika“ padėjo ankstyvą teorinį ugdymo filosofijos ir aplinkos etikos pagrindą tvaraus vystymosi ugdymo tyrimams. Naujoji aplinkos ir ekologinė paradigma tapo plačiausiai naudojamais metodiniais įrankiais, padedančiais suprasti žmonių vertybes ir požiūrį į natūralią aplinką (Zhang & Wang, 2021).

Tiek ŠTV, tiek pasaulinis mokymasis tvariam vystymuisi (PMTV) buvo skatinami Rio de Žaneiro aukščiausiojo lygio susitikime (1992 m.) priimtoje JT rezoliucijoje „Darbotvarkė 21“.

Kai kurie pagrindiniai akcentai ŠTV istorijoje ir formalojo švietimo raidoje, pateikti UNESCO tarybos (2022 m.) svetainėje:

- 1989 m. švietimas, visuomenės informavimas ir mokymas buvo pripažinti esminėmis tvaraus vystymosi įgyvendinimo priemonėmis dokumente „Darbotvarkė 21“. bei Jungtinių Tautų aplinkos ir plėtos konferencijos (UNCED) veiksmų plane. „Darbotvarkė 21“ 36 skyriuje „ŠVIETIMO, VISUOMENĖS SĄMONINGUMO IR MOKYMO SKATINIMAS“ pateikiami platūs pasiūlymai, o konkretūs pasiūlymai, susiję su sektorių problemomis, yra pateikiami kituose skyriuose. 36 skyriuje aprašytos programos sritys yra:

- a. Švietimo krypties keitimas link tvarios plėtos;
- b. Visuomenės sąmoningumo didinimas;
- c. Dalyvavimo įvairiuose mokymuose skatinimas.

- 1992 m. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius paprašė UNI nuostatas ir per metus sukūrė konceptualią esamų švietimo stiprinimo ir perorientavimo sistemą, ne tik pridėdant tvarumą mokyklose.

- 1992 m. Toronte, Kanadoje įvyko pirmoji UNESCO/UNEP/ir komunikacijos konferencija po Rio de Žaneiro susitikimo komunikacijos kongresas (ECO-ED)*.

- 2002 m. Pasaulinėje tvaraus vystymosi konferencijoje Joha UNCED metines, šalys sutarė, kad reikia didesnės pažangos Jungtinių Tautų ŠTV dešimtmečio (UNEDSD) koncepcija t



Funded by
the European Union

- 2002 m. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucija (2002 m.) buvo paskelbtas Jungtinių Tautų dešimtmetis (2005–2014 m.). Būtent UNEDSD metu šalių formalojo švietimo sistemos, rodančios šalių pažangą, pradėjo labiau atsižvelgti į ŠTV kaip į savo atsakomybės dalį.
- 2012 m. besibaigiant UNEDSD veiklos dešimtmėčiui, šalys ragino tęsti pradėtus darbus ir paprašė UNESCO parengti tęstinę strategiją.
- 2014 m. pasaulinėje ŠTV konferencijoje Ašigapioje, Japonijoje, švietimo ministrai priėmė deklaraciją „Švietimas 2030“ skirtą 4-tam tvaraus vystymosi tikslui - kokybiškam švietimui, įgyvendinti. Tai švietimo srities indėlis į 2030 m. darbotvarkę. Šiame susitikime UNESCO paskelbė Pasaulinę veiksmų programą (PVP), pabrėždama 5 prioritetines sritis. PVP pasirodė naudinga išlaikant tvaraus vystymosi tempą, kuris tapo esminis tvaraus vystymosi tikslų įgyvendinime.
- 2015 m. Pasaulio švietimo forumo Indone, Korėjoje, švietimo ministrai patvirtino pasaulinio švietimo strategiją „Švietimas 2030“ skirtą 4-tam tvaraus vystymosi tikslui - kokybiškam švietimui, įgyvendinti. Tai švietimo srities indėlis į 2030 m. darbotvarkę ir į septyniolika tvaraus vystymosi tikslų. Sąvokos „švietimas visiems“ ir švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV) 2030 m. darbotvarkėje yra nurodytos kaip itin svarbios iniciatyvos.
- 2015 m. Pasaulio švietimo forumo ministrai patvirtino kasmetinę pasaulinę švietimo stebėsenos ataskaitą (GERM), pagal kurią šalys privalo teikti metines ataskaitas apie 4-ojo tvaraus vystymosi tikslo pažangą.
- 2016 m. įsigaliojo 2030 m. tvaraus vystymosi darbotvarkė. Šiandien ŠTV yra septyniolikos tikslų pagrindas siekiant tvarios planetos ateitį. Tautos susitarė ir pripažino, patvirtinus pasaulinio švietimo 2030 Darbotvarkę, įkaltinti ataskaitų mechanizmus pagal tvaraus vystymosi tikslų rodiklius ir pasaulinę švietimo stebėsenos ataskaitą. ŠTV yra pasirengęs pritraukti pedagogų, dirbančių formaliajame ir neformalajame švietime dėmesį.
- 2019 m. lapkričio mėn. 40-ojoje UNESCO Generalinės konferencijos sesijoje buvo priimta nauja pasaulinė tvaraus vystymosi programa, pavadinta „Švietimas darniam vystymuisi: siekiant tvarios plėtos tikslų“ arba „švietimas tvariam vystymuisi (ŠTV) iki 2030 m.“.
- 2021 m. gegužės mėn. šis naujas ŠTV 2030 m. veiksmų planas, remiamas Berlyno deklaracijos, buvo pristatytas tarptautinės virtualios konferencijos metu.
- 2021 m. lapkritį po pasaulinių konsultacijų, kuriose dalyvavo daugiau nei vienas milijonas dalyvių, UNESCO paskelbė naują novatorišką dokumentą, apie švietimo ateitį po 2030 m.: „Pergalvokime savo ateitį kartu: nauja socialinė sutartis dėl švietimo“ (angl. Reimagining our futures together: A new social

Švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) tikslas ir uždaviniai

suteikti žmonėms galimybę priimti sprendimus ir imtis veiksmų, siekiant pagerinti mūsų gyvenimo kokybę, nepakenkiant planetai.

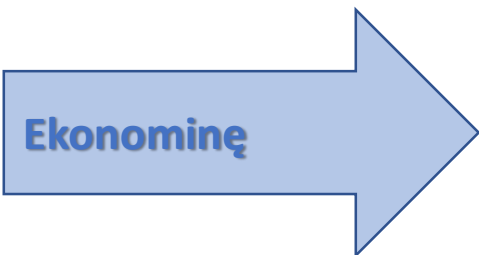
ŠTV skatina **žinias, įgūdžius, supratimą, vertybes ir veiksmus**, reikalingus kuriant darnų pasaulį, kuris užtikrina aplinkos apsaugą ir tausojimą, skatina socialinį teisingumą ir ekonomikos tvarumą, plėtojimą.



Funded by
the European Union

Jungtinių Tautų tvaraus vystymosi tikslai (TVT)



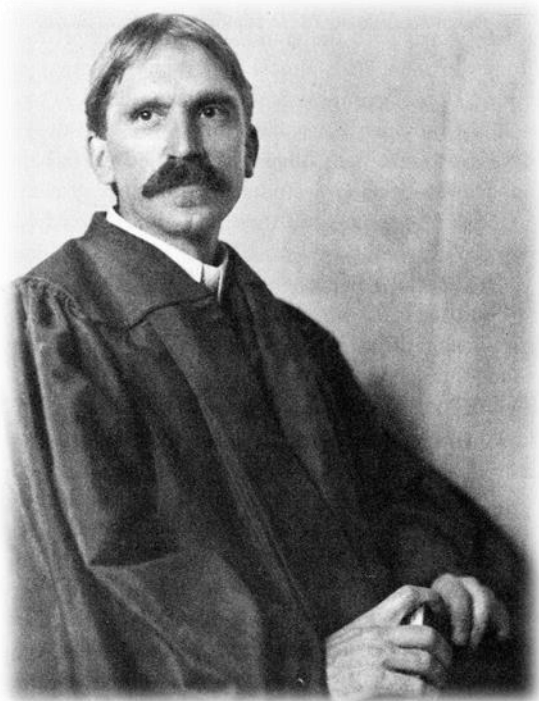


Ar

švietimas turi spręsti pagrindines problemas, tokias kaip klimato kaita, skurdas ir tvari gamyba?



Švietimo tvariam vystymuisi (ŠTV) istorija ir raida



... pasiekti rezultatai turi didžiausią vertę tik tuo atveju, jei jie naudojami praturtinti ir sutvarkyti vykstantį procesą.

“When this is seen, it will also be seen how little has actually been done in our schools to render science and technology active agencies in creating the attitudes and dispositions and in securing the kinds of knowledge that are capable of coping with the problems of men and women today” (Dewey, 1944).

“in this achievement science, education, and the democratic cause meet as one” (Dewey, 1944,)

Džonas Diujis (John Dewey, 1859 spalio 20 d. – 1952 birželio 1 d.) – filosofas, psichologas, edukologas. Kolumbijos universiteto filosofijos profesorius, vienas žymiausių pragmatizmo filosofijos atstovų.



Funded by
the European Union

Kodėl

švietimas turi spręsti pagrindines problemas, tokias kaip klimato kaita, skurdas ir tvari gamyba?

.... nuo ankstyvojo ugdymo bei priežiūros iki suaugusiųjų mokymosi

Mokytojo perteikiama informacija turi skatinti mokinio mąstymą, suvokimą, gebėjimą ir poreikį kelti klausimus, analizuoti, reflektuoti, o svarbiausia modeliuoti naują, savitą pasaulio suvokimo plotmę.

P. Freire



Paulo Reglus Neves Freire (1921 m. rugsėjo 19 d. – 1997 m. gegužės 2 d.) buvo brazilų pedagogas ir filosofas , pagrindinis kritinės pedagogikos šalininkas .

Todėl

švietimas turi spręsti pagrindines problemas, tokias kaip klimato kaita, skurdas ir tvari gamyba

ŠTV skatina šių svarbių tvarumo problemų integravimą vietiniame ir pasauliniame kontekste į mokymo programas, besimokančiųjų parengimą suprasti besikeičiantį pasaulį ir į jį reaguoti.



Funded by
the European Union

Sąmoningumo ir tvarių įpročių skatinimas

Vakarų Sidnėjaus Universiteto tinklalapyje švietimas tvarumui yra pateikiamas kaip:

- Transformacija ir pokyčiai
- Švietimas visiems ir mokymasis visą gyvenimą
- Sisteminiis mąstymas
- Bendra vizija
- Kritinis mąstymas ir refleksija



Funded by
the European Union



Informuotumo apie tvarią gamybą ir vartojimą skatinimas



Funded by
the European Union

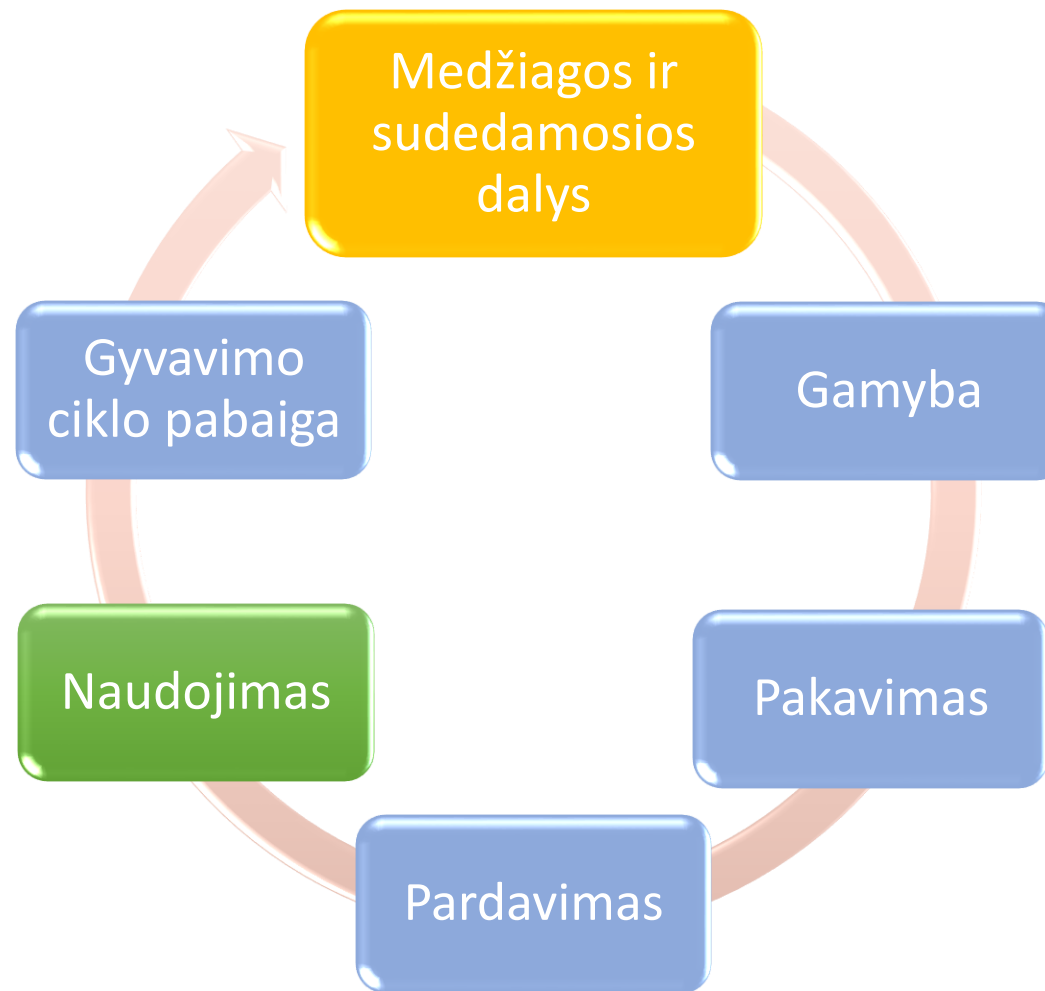
Poveikis aplinkai. Baldų gyvavimo ciklas

Medžiagos ir sudedamosios dalys

– **didžiausias poveikis aplinkai**

Naudojimas

– **beveik jokie poveikio aplinkai**



Profesinio ir neprofesinio mokymo pavyzdžiai susiję su švietimu tvariam vystymuisi (ŠTV)

„Tvarios plėtros negalima pasiekti vien technologiniais sprendimais, politiniu reguliavimu ar finansinėmis priemonėmis. Tai galima pasiekti tik pakeitus savo mąstymą ir elgesį. Šiam pokyčiui mums reikia švietimo.“ (Combes, n.d.)



Funded by
the European Union

ŠTV profesiniame mokyme

- ❑ ŠTV diegimas profesiniame mokyme gali tapti transformacijos priemone, didinant tvarumo apimtį institucijos vizijoje ir galimybes ugdyti bendruomenės ir suinteresuotųjų šalių gebėjimus.
- ❑ ŠTV profesiniame mokyme suteikia priemones, kurios gali formuoti jaunimo ir suaugusiųjų įgūdžius, reikalingus besikeičiančioje darbo rinkoje, įskaitant žinias ir kompetencijas, kurios leistų pereiti prie žaliosios ekonomikos ir visuomenės.

Ekspeditoriaus modulinė profesinio mokymo programa



EKSPEDITORIAUS MODULINĖ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMA

(Programos pavadinimas)

Programos valstybinis kodas ir apimtis mokymosi kreditais:

P43104109 – programos, skirtos pirminiam profesiniam mokymui, 60 mokymosi kreditų

T43104112 – programa, skirta tęstiniam profesiniam mokymui, 50 mokymosi kreditų

Kvalifikacijos pavadinimas – ekspeditorius

Kvalifikacijos lygis pagal Lietuvos kvalifikacijų sandarą (LTKS) – IV

Minimalus reikalaujamas išsilavinimas kvalifikacijai įgyti:

P43104109, T43104112 – vidurinis išsilavinimas

Reikalavimai profesinei patirčiai (jei taikomi) – nėra

Gebės savarankiškai atlikti

- bendruosius ekspeditoriaus darbus,
- parinkti krovinį ir transporto priemones,
- planuoti vežimo maršrutą ir stebėti.

Ekspeditoriaus modulinė profesinio mokymo programa

Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Įvertinti krovinį ir jo gabenimo specifiką.	1.1. Klasifikuoti krovinius.	Tema. Krovinių tipai ir ypatumai - Bendros žinios apie krovinius. - Krovinių klasifikavimas pagal skirtingus požymius - Krovinių klasifikavimas pagal jų vežimo ir saugojimo procesus - Krovinių laikymo sąlygos, kokybės kontrolė
	1.2. Atpažinti krovinių ženklimą.	Tema. Krovinių ženklinimas - Transportinis krovinių ženklinimas. - Tarptautinis krovinio ženklavimo standartas ISO 780 Pakavimas. Krovinių ženklinimas vaizdiniais ženklais. - Ženklavimo pavyzdžių nagrinėjimas
	1.3. Supakuoti ir pasverti krovinių siuntas.	Tema. Siuntų pakavimas. Krovinių svėrimas - Techninės priemonės krovinių masei ir tūriui matuoti - Pakuočių ir padėklų tipai - Transporto tara - Krovinių pakavimas - Markiravimas
	1.4. Suplanuoti transporto priemonės pakrovimą, laikantis krovinių saugos ir tvirtinimo taisyklių.	Tema. Transporto priemonės pakrovimo planavimas - Pakuočių ir padėklų tipai - Pagrindiniai krovinių, kuriuos būtina įtvirtinti, tipai - Krovinių fiksavimo ir tvirtinimo būdai - Tvirtinimo įtaisai ir jų patikrinimas - Krovinių tvirtinimas: grėsmingos jėgos kurių galima išvengti - Krovos įranga ir jos naudojimas - Krovinio dengimo būdai ir priemonės - Krovinių išdėstymas transporto priemonėje - Pakrovimo ir iškrovimo punktai kelių transporte

ŠTV skatina

- žinias
- įgūdžius
- supratimą
- vertybes
- veiksmus



Metodinė medžiaga

**TREE**
Micro- and project based learning
programme for Teaching Circular Economy
and Ecological awareness in VET

**Ekologinis
ženklimas**


EU Ecolabel
www.ecolabel.eu

Keywords: ekologinis ženklas, ženklimas

 **Funded by
the European Union**

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

**TREE**
Micro- and project based learning
programme for Teaching Circular Economy
and Ecological awareness in VET

**Ženklimas ir
maisto sauga**


<https://www.pexels.com/photo/bunch-of-pineapple-fruits-4083760/>

Keywords: maistas, ženklimas, maisto sauga

 **Funded by
the European Union**

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Topic 1: Programos

Country/Region	Programme Name	Logo
AUSTRALIA	Good Environmental Choice Australia (GECA)	
BRAZIL	ABNT-Environmental Quality	
CHINA	China Environmental Labelling (CEC)	
CHINA	China Environmentally Friendly Certification (CQC)	
CHINESE TAIPEI	Green Mark Program	
EUROPEAN UNION	EU Ecolabel	
GERMANY	The Blue Angel Eco-Label	
GERMANY	Green Product Mark (TUV)	

 **TREE**  **Funded by
the European Union**

<https://www.globalecolabelling.net/gen-members/gen-full-members-list/>

Topic 1: Maisto produktų ženklimas

Informacija, kurią turi nurodyti prekiautojai:

1. Maisto produkto pavadinimas
2. Sudedamųjų dalių sąrašas (įskaitant visus priedus)
3. Informacija apie alergenus
4. Tam tikrų sudedamųjų dalių kiekis
5. Data (geriausias iki / tinka vartoti iki)
6. Kilmės šalis
7. ES įsisteigusio maisto tvarkymo subjekto arba importuotojo pavadinimas ir adresas
8. Neto kiekis
9. Visos specialios laikymo ir (arba) vartojimo sąlygos
10. Jei reikia, vartojimo instrukcijos
11. Alkoholio kiekis gėrimuose (jei daugiau nei 1,2 %)
12. Maistinumų deklaracija



ŠTV ugdymo programoje

Gera pradžia įgyvendinti ŠTV ugdymo programoje- atsižvelgti į tris pagrindines sritis:

- **kognityvinė (pažinimo) sritis:** apima žinias ir mąstymo įgūdžius, reikalingus norint geriau suprasti konkrečius tvarius vystymosi tikslus ir iššūkius, kylančius jų siekiant;
- **socialinė ir emocinė sritis:** apima socialinius įgūdžius, leidžiančius besimokantiejiems bendradarbiauti ir bendrauti siekiant skatinti ŠTV, taip pat gerinti savirefleksijos įgūdžius, vertybes, nuostatas ir motyvacijas, leidžiančias besimokantiejiems tobulėti;
- **elgesio sritis:** apibūdina veiksmų kompetencijas.

UNESCO leidinys



Švietimas

Darnaus vystymosi tikslams

Mokymosi tikslai



Education
2030



Funded by
the European Union

1. Mokymosi tikslai DVT pasiekti

Švietimo darniam vystymuisi tikslai: Mokymosi tikslai



1.2.4. DVT 4 | Kokybiškas išsilavinimas | Užtikrinti visaapimantį ir lygiavertį

kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi

Lentelė 1.2.4. DVT 4 „Kokybiškas išsilavinimas“ mokymosi tikslai

Pažintiniai mokymosi tikslai	1. Besimokantysis supranta svarbias švietimo ir mokymosi visą gyvenimą galimybių užtikrinimo visiems funkcijas (formalus ir neformalus mokymasis), t. y. suvokia juos kaip pagrindines varomąsias darnaus vystymosi jėgas, gerinančias žmonių gyvenimą ir padedančias pasiekti DVT. 2. Besimokantysis suvokia švietimą kaip naudą visuomenei, visuotinę bendrą naudą, pamatinę žmogaus teisę ir pagrindą kitų teisių užtikrinimui. 3. Besimokantysis žino apie neįlygias švietimo prieinamumo galimybes, ypač tarp mergaičių ir berniukų bei kaimo vietovėse, taip pat kokybiško švietimo prieinamumo ir mokymosi visą gyvenimą galimybių trūkumo priežastis. 4. Besimokantysis supranta kultūros funkcijos svarbą siekiant darnumo. 5. Besimokantysis supranta, kad švietimas gali padėti kurti darnesnę, teisingesnę ir taikesnę pasaulį.
Socio-emosiniai mokymosi tikslai	1. Besimokantysis geba skleisti informaciją apie kokybišką švietimą visiems, humanistinį ir holistinį švietimo būdus, ŠDV ir su juo susijusius metodus. 2. Besimokantysis geba, pasitelkęs tiesioginio dalyvavimo būdus, motyvuoti ir įgalinti kitus reikalausti tinkamo švietimo ir naudojimosi juo galimybėmis. 3. Besimokantysis geba atpažinti tikrąją švietimo vertę bei analizuoti ir atpažinti savo paties mokymosi poreikius savo asmeniniame augime. 4. Besimokantysis geba atpažinti savo paties įgūdžių svarbą savo gyvenimo pagerinimui, konkrečiai įsidarbinimui ir verslumui. 5. Besimokantysis geba pats dalyvauti ŠDV.
Esamos mokymosi tikslai	1. Besimokantysis geba prisidėti prie raginimų užtikrinti ir įgyvendinti kokybišką švietimą visiems, taip pat užtikrinti ŠDV ir su juo susijusių metodų taikymą skirtinguose lygmenyse. 2. Besimokantysis geba propaguoti lyčių lygybę švietime. 3. Besimokantysis geba reikalausti ir remti politinių priemonių, skatinančių laisvą, teisingą ir kokybišką švietimą visiems, kūrimą, ŠDV ir su juo susijusių metodų taikymą, taip pat siekį kurti saugias, prieinamas ir atviras ugdymo aplinkas. 4. Besimokantysis geba propaguoti jaunų žmonių įgalinimą. 5. Besimokantysis geba pasinaudoti visomis jam gyvenime skirtomis švietimo galimybėmis bei pritaikyti įgytas žinias kasdienėse situacijose darnaus vystymosi skatinimui.

AČIŪ UŽ DĒMESĪ, ir...

...asmeninis PALINKĒJIMAS

...prisiminkime, kad profesinās žinios ir gebėjimai be vertybinio pagrindo nieko verti, nes mūsų ugdytinį greitai „praryja“ pragmatiškėjantis pasaulis.

...ieškokime tokių modernių profesijos pažinimo formų, kurios užtikrintų mūsų kultūrinės savasties išsaugojimo ir plėtotės galimybes, ugdytų kritiškai mąstančius ir atsakingus piliečius, gebančius ne tik atrasti, bet ir kurti naujas žinias.